

GORENJSKA NAREČNA SKUPINA

Dupljanski krajevni govor (vas Duplje pri Tržiču), gorenjsko narečje, gorenjska narečna skupina

Pripoveduje študentka Katarina Meglič (po babičini pripovedi)

Transkripcija in glasovna poknjžitev: prof. dr. Vera Smole

'No, s krãmpír:ra smo učà:səx narè:dlə tù:t čè:špləve kné:dəlne. 'No:, čè:špləve kné:dəlne smo imé:l ɔtró:c p'rou rá:t, zãtò: k-je má:ma dá:va pɔvə:rx tá:ke pɔtè:nstãne drɔbtí:nce pa cù:kərčək gó:r in tò: smo ɔtró:c imé:l tkò: kə zã slãdí:co, a 'ne. Pa še krá:dlə smo tɛ: drɔbtí:nce s pó:nuce 'vən. Má:ma je tkò: nardí:va: krãmpír: je dá:va kú:xat, pó:-j pa krãmpír: ulú:pva, spasè:rɔva, tkò: da so ble kò:kər ɔne dró:bne ká:čce. Pó:-j pa tɔ dá:va ɯ eno tá:ko sklè:do, pa nò:tər já:jčək, pa pɔsɔli:va je, pa mó:ko; tò:-j-bɔ ɯ'se. Pó:-j-pa tò:k cà:jta gné:tva, tò:k cà:jta mæčkà:va tỳ's-tɛstò:, de-j bva tá:ka kè:pa, kò:kər ena okrò:gla žò:ga, 'no. 'No, z dgà: je pa pój ɯ pè:st dajá:va tá:ke mè:jxne žò:xce, pó:-jx je pa tkò: zraunà:va pa nò:tər čè:šple; ɯ ɯsà:ko tá:ko sploščé:no žò:fco j-dá:va čè:šplo. Pa 'zej se na spò:ɯnəm 'več, vərjé:tnə tut maɯ cù:kərčka, če so ble čè:šple še tá:ke, de ní:so ble še p'rou zrè:le, de ní:so ble tò:k svá:xke. Pó:-j-pa velí:k tá:kəx kè:pc nardí:va. 'No, pó:-j-pa dá:va ɯ eno velý:ko kãstrò:lo vó:do grét:t, 'tut kər na špò:rget, smo imé:l še na dərvá:, je dá:va vó:do grét:t, pa pɔsɔlý:va-j tì:sto vó:do. 'No, pó:-j-pa, k-je začè:va 'tista vó:da mè:jčkən zavý:rat, né:-še čì:st fè:st urét:t, je pa dá:va tɛ: kné:dəlne nò:tər in tə kné:dəlne so pɔčá:s pərplà:val gó:r nad vó:do. K-so b'lə pa kù:xan, 'jəx je pa z əno tá:ko pløščá:to kuxò:vəncɔ al pa kò:kər əno pè:nouko pɔbrá:va pa dá:va v-ən vè:č steklè:n tá:lər. Pó:-j má:ma pú:tər stɔpý:va pa nò:tər drɔbtý:nce. Pa-jx je lepò: zarumenè:va, pa pɔlý:va pɔvə:rx po tɛ:x kné:dəlne.

'No, pər fəržò:vo je pa tkò:, de tapò:ru kər nərdé:mo zvečè:r, 'mɔmo fər'žou prebrá:t pa namó:čət. Drù:x jú:tər pa pój tì:st fər'žou upé:remo 'še-énkat, pa ga ɯ mə:rzlo vó:do da'mo kú:xat. 'No in tà: fər'žou se 'mɔre, če-j mlá:t, kəšno ù:ro pa pò:, če-j pa s'tər, pa rá:j dvè:, kú:xat. À:mpak nè: z ɣvà:vam urét:t, à:mpak lepò: čexlár:t; de lepò: pɔčá:s čexlár:, nè:, de nã vé:m kɔkò: bəkvá:. Z ɣvà:vam pɔmè:n, de 'kər pɔkrò:ɯko ɯzý:ɣje. 'No in k-je tà: fər'žou kù:xan, ga lepò: xkrá:j da'mo, precedé:mo, vó:do pɔnú:camo za fəržò:ɯɔɔo žú:po, má:ɯ fəržò:ɯa tù:t stré:semo nò:t ɯ tì:sto fəržò:ɯɔɔo žú:po. 'No in k-je tà: fər'žou kù:xan, ga lepò: xkrá:j da'mo, precedé:mo,

vó:do pónú'camo za fəržò:uqo žú:po, pa má:u fəržò:ua tù:t stré:semo nó:t u ti:sto fəržò:uqo žú:po.

Glasovna poknjžitev:

No, iz krompirja smo včasih naredili tudi češpljeve knedeljne 'slivove cmoke'. No, češpljeve knedeljne 'knedlje' smo imeli otroci prav 'zelo' radi, zato ko 'ker' je mama dala povrhu take potenstane 'pražene' drobtinice pa cukercék 'sladkor' gor in to smo otroci imeli toko 'tako' ko(t) za sladico, a ne. Pa še kradli smo te drobtinice iz ponovce 'ponve' ven. Mama je toko naredila: krompir je dala kuhat, poj 'potlej' je pa krompir olupila, spasirala, toko da so bile kokor 'kakor' ene drobne kačice. Poj je pa to dala v eno tako skledo, pa noter jajček, pa posolila je, pa moko; to je bilo vse. Poj je pa toliko cajta 'časa' gnetla, toliko cajta mečkala tisto testo, da je bila taka kepa, koker 'kakor' ena okrogla žoga, no. No, s tega je pa poj 'pole, potlej' v pest dajala take majhne žogice, poj jih je pa toko zavnala pa noter češplje; v vsako tako sploščeno žogico je dala češpljo. Pa zdaj se ne spomnim več, verjetno tudi malo cukercčka, če so bile češplje še take, da niso bile še prav 'zelo' zrele, da niso bile toliko sladke. Poj je pa veliko takih kepic naredila. No, poj je pa dala v eno veliko kastrolo vodo gret, tudi kar na šporget 'štedilnik', smo (ga) imeli še na drva, je dala vodo gret, pa posolila je tisto vodo. No, poj je pa, ko je začela tista voda majčkeno zavirati, ne še čisto fest 'zelo' vreti, je pa dala te knedeljne 'knedlje' noter in ti knedeljni 'knedlji' so počasi priplavali gor nad vodo. Ko so bili pa kuhani, jih je pa z eno tako ploščato kuhalnico ali pa koker eno penovko pobrala pa dala v en več(ji) steklen taler 'krožnik'. Poj je mama puter 'maslo' stopila pa noter (dala) drobtinice. Pa jih je lepo zarumenela, pa polila povrhu poj teh knedeljnih 'knedljih'.

No, pri fržolu 'fižolu' je pa tako, de taprvo 'najprej' kar nardemo 'naredimo' zvečer, moramo fržol prebrati pa namočiti. Drugo jutro pa poj tisti fržol operemo še enkrat, pa ga v mrzlo vodod damo kuhat. No in ta fržol se more 'mora', če je mlad, kakšno uro pa pol, če je pa star, pa raje dve, kuhati. Ampak ne (sme) z glavami vreti 'močno', ampak lepo čehljati 'komaj vidno vreti'; da lepo počasi čehlja, ne, da ne vem koko bakla 'močno vre'. Z glavami pomeni, da kar pokrovko vzdiguje. No in ko je ta fržov kuhan, ga lepo hkraju damo, precedemo 'precedimo', vodo ponucamo 'porabimo' za fržovovo župo 'fižolovo juho', pa malo fržola tudi stresemo not(er) v tisto fržolovo župo.

Pomen oklepajev v glasovno poknjžitenih besedilih: [] – beseda ali del besede je v knjižnem jeziku odveč, () – del besede je v knjižnem jeziku nujen